

Opleiding Referentiepersoon ethiek in de zorg

Goede zorg op de werkvloer is broos en kwetsbaar. Soms staat ze ook onder druk. Ze vergt aandacht en reflectie op velerlei vlak: in de persoon van de zorgverlener, binnen het zorgteam en op niveau van de organisatie.

Goede zorg vraagt om **aandacht voor ethiek**: voor de ethiek van de alledaagse zorg, van lastige situaties en 'moeilijke' mensen maar ook voor de ethische cultuur in de voorziening. De **referentiepersoon ethiek in de zorg** neemt deze uitdagende taak op zich. Hij of zij bokst vaak op tegen de dringende eisen van tijd, techniek en efficiëntie. Of tegen een houding waarin ethiek bekeken wordt als iets extra, voor als er even tijd is, of enkel voor hen die er wat voeling mee hebben.

Nog minder evident is het spreken over **christelijke inspiratie in de zorg**, zelfs in voorzieningen die zich binnen de christelijke traditie plaatsen. Kunnen we deze inspiratie zien, niet als een verplicht ideologisch nummertje, maar als een appèl die van het broze en weerloze uitgaat? En hoe kunnen we van daaruit kritisch en profetisch kijken naar de zorgpraktijk, ook als referentiepersoon ethiek?

Hoe?

In deze opleiding tot referentiepersoon ethiek in de zorg willen we mensen ondersteunen in het ethisch nadenken over zorg en hen versterken in hun taak door zorgethiek te verbinden met de christelijke inspiratiebron. We nemen de ervaringen in eigen leven en werken mee in een interactieve uitwisseling die een belangrijk onderdeel is van deze vorming.

Leerdoelen

- In **module 1** word je ingeleid in de benadering van de zorgethiek. Die kijkt naar zorg als een relatie van mens tot mens. Je leert om zorgethiek te reflecteren en zelf te groeien in zorgethische aandacht. Het christelijk perspectief wil hierbij een bron en stimulans zijn.
- In **module 2** leer je in gesprek te gaan met collega's om hen te ondersteunen in hun zorgethische groei. Je leert methodieken hanteren om ethisch overleg over goede zorg op een professionele manier te begeleiden. Je helpt medewerkers om morele stress bespreekbaar te maken en te groeien in morele veerkracht.
- In **module 3** leer je hoe je de cultuur en het beleid van de organisatie kan inspireren om te groeien in zorgethiek handelen. Je ontdekt hoe een organisatie een 'ethische cultuur' leert ontwikkelen en hoe jij daarin leiderschap kan opnemen.

Programma

Module 1: Zorgethiek en christelijke inspiratie dinsdagavonden van 19u30 tot 22u

17 januari 2023	Sessie 1	Ethiek: ieders zorg
31 januari	Sessie 2	Zorg als relatie
14 februari	Sessie 3	Presentie als grondhouding
28 februari	Sessie 4	Kwetsbaarheid en waardigheid
14 maart	Sessie 5	Spiritualiteit bij mensen die oud of ziek zijn
28 maart	Sessie 6	Intervisie, reflectie en uitwisseling

Deze module volg je samen met anderen die niet de hele opleiding volgen maar interesse hebben voor deze inhoud. Voor de opleiding referentiepersoon ethiek in de zorg is er een bijkomende opdracht.

Module 2: Referentiepersoon ethiek als begeleider van ethiek op de werkvloer maandagnamiddagen van 14u tot 16u30

6 juni 2023 (dinsdag)	Sessie 1	De rol van de ethisch referent: een eerste verkenning
25 september	Sessie 2	Verbindende communicatie en zorgethisch coachen
16 oktober	Sessie 3	Methodieken en werkvormen voor ethische overleg
13 november	Sessie 4	Stimuleren van morele veerkracht
4 december	Sessie 5	Christelijk perspectief als oriëntatie in ethische zorg
18 december	Sessie 6	Intervisie, reflectie en uitwisseling

Module 3: Ethische cultuur creëren in de organisatie maandagnamiddagen van 14u tot 16u30

29 januari 2024	Sessie 1	Beleid in ouderenzorg: actualiteit en uitdagingen
19 februari	Sessie 2	Werk- en leervormen voor ethiek in de organisatie
11 maart	Sessie 3	Referentiepersoon ethiek: profet of roepende in de woestijn?
15 april	Sessie 4	Levensbeschouwing en ethisch beleid: baken of ballast?
6 mei	Sessie 5	Zorg voorbij de wet? De verhouding tussen het juridische en het ethische
27 mei	Sessie 6	Intervisie, reflectie en uitwisseling

Docenten en begeleiders Gabriëlle Christenhusz (VZW Zorg-Saam, ZKJ)
Marc Peersman (CCV Gent)
Stijn Van den Bossche (VZW Zorg-Saam, ZKJ)
Paul Vanden Berghe (Bisdom Gent)

Kostprijs 255 euro voor de volledige opleiding

Inschrijving Inschrijven gebeurt **via dit inschrijvingsformulier**.
Nadien zal je een bevestigingsmail ontvangen.

Locatie Sint-Baafshuis, Biezekapelstraat 2, 9000 Gent
Informatie rond de bereikbaarheid van het Sint-Baafshuis vindt u **via deze link**.

Meer info CCV – Caritas Oost-Vlaanderen – Marc Peersman,
Nederpolder 24, 9000 Gent, marc.peersman@ccv.be